

Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

IV. évfolyam – 2010. évi 6. szám

Tartalom

Bevezető	2
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói	3
A közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtéséről	3
A pénzügyi válsággal kapcsolatos önkormányzati rendeletalkotásról	6
Tájékoztató a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításairól	8
A költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzata, a gazdasági szervezet ügyrendje	9
A Közbeszerzések Tanácsa útmutatója a helyi önkormányzati költségvetési szervek beszerzéseiről	11
Hatósági Főosztály tájékoztatói	18
Újabb hatósági hatáskör (ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóságok)	18
Bontásba adhatja-e az örökös a megörökölt személygépkocsit annak átíratása nélkül?	20
Változások a jármű tulajdonjogának, illetve az üzembentartó személyének nyilvántartásba bejegyezhető változását igazoló magánokirat kötelező tartalmi elemeiben	21
Tájékoztató a kereskedelmi hatósági eljárásokban fizetendő illetékekről	23
Területi államigazgatási szervek tájékoztatói	25
Tájékoztató a helyi iparüzési adóra vonatkozó hatáskörök önkormányzati adóhatósághoz történő visszaadásával kapcsolatban	25
Információk elérhetőségekről, változásokról	28
Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2010. június)	28
Jegyzői változások Csongrád megyében (2010. június)	28

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Ismertetjük a közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtéséről hozott jogszabálymódosítások lényegi elemeit.

Tájékoztatót teszünk közzé a pénzügyi válsággal kapcsolatos önkormányzati rendeletalkotás során figyelembe veendő uniós és hazai szabályozási keretekről.

Felhívjuk a figyelmet az Ötv. már hatályba lépett fontosabb módosításairól.

Segítséget kívánunk nyújtani szakmai anyagunkkal a költségvetési szervek szervezeti és működési szabályzata, valamint a gazdasági szervezet ügyrendje dokumentumok elhatárolásában, valamint az elkészítésük kapcsán felmerülő kérdésekben.

Közzétesszük a Közbeszerzések Tanácsa által kiadott útmutatót a helyi önkormányzati költségvetési szervek beszerzéseiről.

Bemutatjuk az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatósági hatáskörre vonatkozó szabályozás lényegét.

Tájékoztatót készítettünk azon szakmai kérdés megválaszolása érdekében, hogy bontásba adhatja-e az örökös a megörökölt személygépkocsit annak átíratása nélkül.

Felhívjuk a figyelmet a jármű tulajdonjogának, illetve az üzemben tartó személyének nyilvántartásba bejegyezhető változását igazoló magánokirat kötelező tartalmi elemeiben bekövetkezett változásokról.

Közzétesszük a Pénzügyminisztérium tájékoztatóját a kereskedelmi hatósági eljárásokban fizetendő illetékekről, valamint az APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága hírlevelét a helyi iparüzési adóra vonatkozó hatáskörök önkormányzati adóhatósághoz történő visszaadásával kapcsolatban.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

Szeged, 2010. június 30.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói

A közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtéséről

Az Alkotmánybíróság 109/2009. (XI. 18.) AB határozatával megsemmisítette a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 15. § (3) bekezdését és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 63/A. § h) pontját. Az Alkotmánybíróság határozatában megállapította, hogy mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet áll fenn azért, mert **az Országgyűlés hiányosan szabályozta a közút kezelő jogait gyakorló helyi önkormányzatok és a fővárosi önkormányzat rendeletalkotási jogkörét.** Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy a jogalkotási kötelezettségének 2010. június 30. napjáig tegyen eleget.

Az Alkotmánybíróság felhívásának eleget téve kerültek elfogadásra a közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében – a 2010. június 5. napjától hatályos – alább megjelölt törvények:

1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, valamint a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVII. törvény.

2. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVI. törvény.

A jogalkotó a nevezett törvényekkel a közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló magánutakon, tereken, parkokban és egyéb közterületen **a lakosság számára közúti járművel történő várakozás, a parkolás biztosítása** érdekében szükséges, önkormányzatokra vonatkozó alapvető szabályozást kívánta egyértelműen meghatározni.

1.

Az Ötv. 8. § (1) bekezdése a következőképpen módosult:

„**A települési önkormányzat feladata** a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és vízvezetés, csatornázás, köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásáról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.”

Az Ötv. 8. § (4) bekezdése pedig a következővel egészült ki:

„**A települési önkormányzat köteles gondoskodni** az egészséges ivóvíz ellátásáról, az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról és nevelésről, az egészségügyi és a szociális

alapellátásról, a közvilágításról, a helyi közutak és a köztemető fenntartásáról, **a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosításáról**; köteles biztosítani a nemzeti és az etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését”.

Kimondásra került tehát – bővítve ezzel a kötelezően ellátandó települési önkormányzati feladatok körét –, hogy a helyi önkormányzatok által **kötelezően ellátandó közszolgáltatási feladat** a lakosság számára közúti járművel történő várakozás, vagyis **a parkolás biztosítása**.

Az újként beépített kötelezően ellátandó közszolgáltatási feladat meghatározásával összefüggésben az **önkormányzati feladat- és hatáskörök egyes részletszabályairól szóló Ötv. 9. §-a is kiegészítésre került** az alábbi (5) bekezdéssel:

„(5) A 8. § (4) bekezdés szerinti parkolási közszolgáltatást a helyi önkormányzat, vagy kizárólag ezen közszolgáltatási feladat ellátására alapított költségvetési szerv, kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy e gazdasági társaság 100 %-os tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, illetve önkormányzati társulás láthatja el külön törvényben szabályozottak szerint.”

Ezen szabályozással az Ötv. arról rendelkezett tehát, hogy milyen „szervezeti” keretek között látható el a parkolás biztosítása.

A fentiekkel összefüggésben **módosításra (kiegészítésre) került az Ötv. 79. § (2) bekezdés a) pontja** is.

Az **Ötv. 79. § (2) bekezdése** szerint a törzsvagyon körébe tartozó tulajdon vagy forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes. A nevezett bekezdés a) pontja két fontos elemmel egészült ki, az alábbiak szerint:

„a) **forgalomképtelen** a helyi közutak és műtárgyaik, a terek, a parkok, **a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló 9. § (5) bekezdés szerinti gazdasági társaságban fennálló részesedés** – a 68/D. §-ban foglalt kivétellel – és minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít. **A helyi önkormányzat tulajdonában álló forgalomképtelen törzsvagyon birtokát, használatát, hasznai szedésének jogát a helyi önkormányzat – törvényben szabályozott módon – másnak átengedheti**”:

A módosítás tehát a forgalomképtelen törzsvagyon körében helyezi el a parkolási közszolgáltatást végző gazdasági társaságokban fennálló 100 %-os önkormányzati tulajdonrészt, illetve a módosítás egyértelművé teszi, hogy a forgalomképtelen önkormányzati törzsvagyon tekintetében is lehetőség van a rendelkezési jog kizártságának áttörésére, arra, hogy az önkormányzat – törvény rendelkezése alapján, az abban szabályozottak szerint – meghatározott tulajdonosi rendelkezési részjogosítványokat gyakorolhasson. A tulajdonost megillető egyes részjogosítványok átengedésének alapvető intézménye – a kizárólagos állami tulajdon (Ptk. 174. § – 175. §) és a forgalomképtelen önkormányzati törzsvagyon esetében egyaránt – a koncesszió.

2.

Indokolt részletesen kitérni a Kkt. módosítására is, hiszen ezzel lett teljes a tárgyban **a közút kezelő jogait gyakorló helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályozás**.

A törvénymódosítás **kiterjesztette a Kkt. hatályát** a helyi önkormányzat tulajdonában álló utakon, tereken, parkokban, egyéb közterületeken kialakított várakozási területen járművekkel történő várakozás rendjére (Kkt. 2. § (1) bekezdés).

A törvénymódosítással kiegészült a közúti közlekedéssel összefüggő önkormányzati feladatok köre is. A **Kkt. 8. § (1) bekezdés i) pontja értelmében** a közúti közlekedéssel összefüggő önkormányzati feladatok közé került „**a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom előtt el nem zárt magánúton, valamint a tereken, parkokban és egyéb közterületeken járművel történő várakozás biztosítása**”.

A Kkt. új 15/A. §-a pedig felhatalmazást tartalmaz a helyi önkormányzat részére arra, hogy **rendeletben kijelöljék azt a várakozási területet, ahol várakozási díjat kell fizetni** a parkolásért. A várakozási díjat az ún. „70 %-os telítettségi mutató figyelembevételével” kell a jövőben meghatározni. (A 70 %-os telítettségi mutatót nem kell alkalmazni a törvény hatálybalépése előtt kijelölt várakozási területek tekintetében.) A telítettség megállapításának módját pedig a miniszter rendeletében határozza meg.

A **várakozási díj mértékének megállapítása szintén önkormányzati rendeletben** történik. A várakozási díj megállapításának törvényi kereteit a Kkt. 15/A. § (4) bekezdése szabályozza. A díjmegállapítás során figyelemmel kell lenni a fogyasztók érdekeire, a szolgáltatás – ellenszolgáltatás egyenértékűségére is. Fontos szabályozási eleme a törvénynek, hogy meghatározza a minimálisan fizetendő várakozási díjat is.

A fogyasztó és a szolgáltató közötti jogviszony lényeges eleme a szerződészegés speciális szankciója: a **pótdíj**. A pótdíj megállapításának szabályait, a pótdíjról szóló értesítés elhelyezésének rendjét a jogalkotó – fogyasztóvédelmi szempontok miatt – **törvényi szintre emeli**.

A törvény alapján a várakozási díj és pótdíj érvényesítése bíróság útján történik (Kkt. 15/D. § (3) bekezdés).

Kiegészült a Kkt. a 9/D. §-sal, mely a várakozási tevékenységgel kapcsolatban felmerült gyakorlati és jogelméleti kérdéseket rendezi. Meghatározásra kerül, hogy a **járművel történő várakozás** a helyi, közutak és egyéb közterületek **közlekedési célú használata**. A jogalkotó deklarálta a várakozás biztosítását célzó közszolgáltatás kötelezettjeit.

A törvény – a bírói gyakorlatnak megfelelően – egyértelművé teszi, hogy **a járművel történő várakozás a felek között polgári jogi jogviszonyt hoz létre**, és rögzíti az üzemben tartó személy mögöttes felelősségét is (Kkt. 9/D. § (1)-(3) bekezdés).

A helyi önkormányzat és a szolgáltató közötti szerződéses jogviszony kötelező tartalmi elemeinek törvényi szintre emelése is megtörtént a törvénymódosítással, hiszen a Kkt. 9/D. § (4)-(5) bekezdései a következő rendelkezéseket tartalmazzák:

„(4) A helyi önkormányzat az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott gazdasági társasággal a (2) bekezdés szerinti **közszolgáltatás ellátására szerződést köthet. A szerződésnek tartalmaznia kell:**

- a) a szolgáltató által ellátandó közfeladatot és egyéb tevékenységet,
- b) a várakozási területet, amely tekintetében a szolgáltató a közfeladat ellátására köteles,
- c) a helyi önkormányzat és a szolgáltató közötti kapcsolattartás részletes szabályait,
- d) a szolgáltató által ellátott feladatok ellenértékének meghatározását,

e) a nyilvántartási, adatszolgáltatási és elszámolási kötelezettségek teljesítésének módját és formáját,

f) a ráfordítások és nyereségek meghatározásának szempontjait,

g) a szerződés időtartamát.

(5) A (4) bekezdés szerinti szerződést – annak módosításaival egységes szerkezetben – az önkormányzat és a gazdasági társaság a hatályba lépését követő 30. napon a honlapján közzéteszi.”

A **jogalkotó felhatalmazta** továbbá a helyi önkormányzat **képviselő-testületét**, hogy a meghatározott szabályozási körökben **rendeletet alkosson** a következők szerint.

A **Kkt. 48. § (5) bekezdése** helyébe a következő rendelkezés lépett:

„(5) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete – fővárosban a fővárosi közgyűlés – hogy rendeletben állapítsa meg a várakozási területek tekintetében

a) az egyes díjköteles várakozási területeket, valamint azok kategóriáját,

b) várakozási területenként vagy kategóriánként a díjköteles várakozási időszakot,

c) a fizetendő várakozási díj mértékét,

d) a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát,

e) a díjfizetés alól mentesítettek, valamint a kedvezményes várakozásra jogosultak körét, a kedvezményes várakozási díj mértékét, azzal, hogy a kedvezményes várakozásra jogosultak körének bővítésére a kerületi képviselő-testület jogosult”.

A rendeletalkotással kapcsolatban megjegyzendő, hogy nem terhel minden önkormányzatot természetesen rendeletalkotási kötelezettség. Mindössze a feladat ellátása (parkolóhely biztosítása) a kötelező, amennyiben pedig azokat korlátlanul és térítésmentesen lehet igénybe venni, akkor nem áll fenn rendeletalkotási kötelezettsége az önkormányzatnak.

Végül megjegyzendő, hogy a közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, valamint a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3) bekezdése akképp rendelkezik, hogy **„a törvény hatálybalépését megelőzően történt várakozási eseményekre az e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni”**.

Készítette:

Dr. Tyuroski Andrea

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

A pénzügyi válsággal kapcsolatos önkormányzati rendeletalkotásról

A pénzügyi válságra tekintettel jellemzővé vált, hogy a települési önkormányzatok a helyi vállalkozások számára nyújtandó támogatásokról önkormányzati rendeleteket alkotnak. Felhívjuk az önkormányzatok figyelmét, hogy az ilyen típusú rendeletekben szabályozott támogatás nyújtása esetén figyelemmel kell lenni az Európai Unió vonatkozó jogszabályi rendelkezéseire is. Elsősorban az Európai Unió Bizottságának a Szerződés 87. és 88. cikkének

a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1998/2006 EK rendeletére. A rendelet 1. cikkének rendelkezése szerint az ott felsorolt kivételekkel valamennyi ágazat vállalkozásai részére odaítélt támogatásra alkalmazni kell azt.

Az egyes támogatások uniós jogszabályoknak való megfelelésének előzetes vizsgálatára vonatkozó szabályozást az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet tartalmazza. A hivatkozott Korm. rendeletnek az önkormányzati rendeletekben szabályozott támogatások nyújtásához kapcsolódó egyes szabályait az alábbiak szerint idézzük:

„7. § (1) Minden támogatási tervezetet – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – előzetesen (jogszabálytervezet véleményezés előtt) be kell jelenteni a pénzügyminiszternek.”

„23. § (1) A pályázati felhívás tervezetét a támogatást nyújtó szerv a pályázati felhívás kiírása előtt legalább harminc nappal megküldi a pénzügyminiszternek.

(2) Ha a pénzügyminiszter megállapítja, hogy a pályázati felhívás tervezete nem felel meg az alapjául szolgáló jogszabály feltételeinek, a pályázati felhívás tervezetének kézhezvételétől számított húsz napon belül felhívja a támogatást nyújtó szervezet annak módosítására.”

A hivatkozott Korm. rend. a támogatási tervezet fogalmát az 1.§ 27. pontjában az alábbiak szerint szabályozza:

„Támogatási tervezet: a támogatási program, az egyedi támogatás, valamint a bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozó létező támogatási programokból nyújtott támogatás tervezete beleértve a 8. § szerint a Támogatásokat Vizsgáló Iroda által már elbírált, ám a hatálybalépés előtt állami támogatási szempontból módosult tervezeteket is.”

A Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvény 2. § (3) bekezdés f) pontja értelmében:

„2. § (3) Amennyiben a 2. § (1) bekezdése eltérően nem rendelkezik, a jogszabályban meghatározott feladatok és hatáskörök tekintetében jogutódnak

...

f) a Pénzügyminisztérium esetén a Nemzetgazdasági Minisztériumot,

...

kell tekinteni.”

A hivatkozott jogszabályhelyek értelmében tehát a helyi vállalkozások számára nyújtandó önkormányzati támogatások szabályozását tartalmazó helyi rendeletek tervezetét, valamint az azok alapján készített pályázati felhívások és az egyedi támogatások tervezetét meg kell küldeni a képviselő-testületi elfogadást megelőzően a Nemzetgazdasági Minisztérium részére.

Felhívjuk az önkormányzatok figyelmét arra is, hogy a hivatkozott Korm. rendelet a pénzügyi válság kapcsán nyújtandó átmeneti támogatási formát is szabályoz, melynek a támogatástartalma 500 000 euró. A Korm. rendeletben meghatározott szabályok szerint tehát a 100 000 és a 200 000 euró összegű de minimis támogatásnál nagyobb összegben is nyújtható támogatás.

Készítette:

Dr. Neparáczki Nándor

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Tájékoztató a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításairól

Az országgyűlési képviselők 2010. évi általános választását követően megalakult Országgyűlés által alkotott, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt (Ötv.) érintő módosításokról az alábbiakban adunk egy rövid összefoglalót:

A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény (Magyar Közlöny 85. szám) 77. §-a szerint az **Ötv. 98. § (1) bekezdés** helyébe 2010. szeptember 1. napjától a következő rendelkezés lép:

„98. § (1) A fővárosi, megyei közigazgatási hivatal (a továbbiakban: közigazgatási hivatal) államigazgatási feladatokat ellátó költségvetési szerv, amelyet a Kormány által rendeletben kijelölt miniszter irányít. A közigazgatási hivatal működésének költségeit az Országgyűlés a költségvetési törvénynek a közigazgatási hivatalok irányítására kijelölt miniszter fejezetében, elkülönítetten biztosítja.”

Ezzel együtt az **Ötv. 100. §-a** alapján a Kormány felhatalmazást kap, hogy a közigazgatási hivatalok működésének részletes szabályait rendeletben határozza meg.

A fővárosi, megyei közigazgatási hivatalokról szóló rendelkezés újra megteremti az önkormányzatok törvényességi ellenőrzésének jogi kereteit, amely alapján 2010. szeptember 1. napjától ismételten ellátják a közigazgatási hivatalok ezt a hatáskört.

A hivatkozott 2010. évi XLIII. törvény – a törvény hatálybalépésével egyidejűleg, azaz május 29. napjától – rendelkezett az **Ötv. 33/A. § (1) bekezdés c)** pontjáról, melyben az államtitkárokra vonatkozó szövegrész módosul.

Itt kell még említést tenni arról, hogy 2010. szeptember 1. napjától az **Ötv. 63/C. § (1) bekezdése** is módosul, mely szerint a „Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve” szövegrész helyébe a „közigazgatási hivatal” szöveg lép.

Fontosnak tartjuk megemlíteni azt is, hogy a Magyar Közlöny 93. számában megjelent a 2010. évi XLVIII. törvény, amely a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (hatásköri törvény) 109. § (1)-(2) bekezdését módosította 2010. július 1. napjától. A módosítás szerint:

„(1) Művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselőtestülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselőtestülete dönt, és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.

(2) A döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni.”

Készítette:

Dr. Emhő Zsuzsanna

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

A költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzata, a gazdasági szervezet ügyrendje

A költségvetési szervek jogállásáról szóló 2008. évi CV. törvény 6. § (2) bekezdése szerint a költségvetési szerv feladatai ellátásának részletes, belső rendjét és módját – törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározott módon és tartalommal – szervezeti és működési szabályzat állapítja meg azzal, hogy a szervezeti egységekre vonatkozó részletszabályokat **a szervezeti és működési szabályzatban vagy ügyrendben** kell meghatározni. A törvényhez fűzött – nem kötelező erejű – kommentár értelmében a költségvetési szervek működését és gazdálkodását – a forráskeretek között, az alapító jogszabályra (határozatra), okiratra támaszkodva – a reálfolyamatokat szabályozó egyéb dokumentumok határozzák meg. Az ebbe a körbe tartozó kérdéseket „állandó dokumentumként, mintegy részletes belső rendként a szervezeti és működési szabályzatban (SZMSZ), indokolt esetben ügyrendben kell rögzíteni.”

A fenti jogszabályi hivatkozásban – több más jogforráshoz hasonlóan – a jogalkotó az SZMSZ és az ügyrend fogalmát szinonim kifejezésként alkalmazza. Az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (Ámr.) rendelkezései alapján azonban egyértelművé vált, hogy a 2008. évi CV. törvény külön kezelendőnek tekinti a két szabályzatot, tekintettel az alábbiakban kifejtettekre.

1./ Költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzata

A 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (Ámr.) egyértelműen elkülöníti a szervezeti és működési szabályzat, valamint az ügyrend fogalmát. Az Ámr. 20. § (1)-(2) bekezdései rendelkeznek a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának elfogadásáról:

„20. § (1) A költségvetési szerv szervezeti felépítését, feladatait és működési folyamatait – e rendeletben és más jogszabályokban foglaltak figyelembevételével – a szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

(2) A költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának – a külön jogszabályban meghatározottakon kívül – **tartalmaznia kell**

- a) a költségvetési szerv létrehozásáról szóló jogszabályra, határozatra történő hivatkozást,
- b) a költségvetési szerv törzskönyvi azonosító számát, alapító okiratának keltét, az alapító okirat számát, az alapítás időpontját,
- c) az ellátandó, és a szakfeladatrend szerint (szakfeladat számmal és megnevezéssel) besorolt alaptevékenységek, rendszeresen ellátott kiegészítő, kisegítő és vállalkozási tevékenységek, valamint az alaptevékenységet meghatározó jogszabályok megjelölését,
- d) azon gazdálkodó szervezetek részletes felsorolását, amelyek felett a költségvetési szerv alapítói, illetve tulajdonosi (tagsági, részvényesi, szavazatelsőbbbségi) jogokat gyakorol,
- e) a szervezeti felépítést és a működés rendjét, a szervezeti egységek (ezen belül a jogi személyiségű szervezeti egység és a gazdasági szervezet) megnevezését, engedélyezett létszámát, feladatait, és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendjét,
- f) a 21. § (3) bekezdésében előírtakat,
- g) a nem jogi személyiségű szervezeti egységek vezetőjének azon jogosítványait, amelyek körében a költségvetési szerv képviselőjeként járhat el,
- h) a szervezeti és működési szabályzatban nevesített valamennyi munkakörhöz tartozó feladat- és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a helyettesítés rendjét, az ezekhez kapcsolódó felelősségi szabályokat,
- i) a költségvetési szerv szervezeti ábráját,

- j) külön jogszabályban szabályozott esetek kivételével a munkáltatói jogok gyakorlásának – ideértve az átruházott munkáltatói jogokat is – rendjét,
k) az irányító szerv által a 16. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint a költségvetési szervhez rendelt más költségvetési szervek felsorolását.”

A helyi önkormányzatok valamennyi költségvetési szervének tehát – így a polgármesteri hivatalnak, valamint a költségvetési szervként működő intézményeknek – külön-külön rendelkeznie kell az Ámr. 20. § (1) bekezdése alapján elfogadott szervezeti és működési szabályzattal. A szervezeti és működési szabályzat jóváhagyása a 2008. évi CV. törvény 8. § (2) bekezdés a) pontja és az (1) bekezdés c) pontja alapján a költségvetési szerv irányító szervének hatáskörébe tartozik.

2./ Gazdasági szervezet ügyrendje

A költségvetési szerv tekintetében az ügyrenddel kapcsolatos rendelkezéseket az Ámr. 20. § (7) bekezdése tartalmazza:

„20. § (7) A költségvetési szerv szervezeti egységei által ellátott feladatok munkafolyamatainak leírását, a szervezeti egység vezetőinek és alkalmazottainak feladat- és hatáskörét (munkakörét), a helyettesítés rendjét, továbbá a szervezeti egység költségvetési szerven belüli belső és azon kívüli külső kapcsolattartásának módját, szabályait – **ha azokról a szervezeti és működési szabályzat vagy a költségvetési szerv más szabályzata nem rendelkezik** – a szervezeti egységek ügyrendje tartalmazza.”

Ügyrend megalkotására tehát az Ámr. 20. § (7) bekezdése értelmében a költségvetési szerv szervezeti egységei tekintetében van mód. A kormányrendelet szövegéből következően nem szükségeszerű, hogy valamennyi szervezeti egység külön ügyrenddel rendelkezzen, ennek feltétele azonban, hogy az adott szervezeti egységre vonatkozó, az Ámr. 20. § (7) bekezdésében rögzített elemeket a költségvetési szerv SZMSZ-e, illetve más szabályzata tartalmazza.

A költségvetési szerv gazdasági szervezetére – mint szervezeti egységre – vonatkozik az Ámr. 15. § (6) bekezdése: „**A gazdasági szervezetnek a 20. § (7) bekezdése szerinti ügyrenddel kell rendelkeznie.** A gazdasági szervezet ügyrendjében nem kell szabályozni a 20. § (3) bekezdése szerint kiadott szabályzatokban rendezett kérdéseket. Ha a gazdasági szervezet feladatait az (1) bekezdés szerint több szervezeti egység látja el, a szervezeti egységeknek külön-külön kell rendelkezniük ügyrenddel, de a gazdasági szervezet egészére nézve nem kell külön ügyrendet készíteni.”

A szervezeti egységek létrehozása tekintetében fontos kiemelni, hogy minden önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervnél legalább egy szervezeti egység létrehozásáról rendelkeznie kell: az Ámr. 15. § (1) bekezdése értelmében a költségvetési szervnek rendelkeznie kell **gazdasági szervezettel.** (A gazdasági szervezet feladatait adott esetben több szervezeti egység is elláthatja, melyek összességét kell gazdasági szervezetnek tekinteni.) A gazdasági szervezetnél ennek megfelelően az ügyrend elfogadása nem az Ámr. 20. § (7) bekezdése szerinti lehetőségként, hanem az Ámr. 15. § (6) bekezdése szerinti kötelezettségként jelenik meg.

3./ Más szervezeti egység ügyrendje

Abban az esetben, ha a költségvetési szerven belül a gazdasági szervezet mellett más szervezeti egység (egységek) létrehozásáról is döntöttek, az Ámr. már idézett 20. § (7) bekezdését kell alkalmazni, azaz a további szervezeti egységek tekintetében nem kötelező az ügyrend megalkotása, ennek feltétele azonban, hogy a szükséges kérdésekről az SZMSZ-ben, vagy más szabályzatban rendelkeznek.

4./ A polgármesteri hivatalra, mint költségvetési szervre vonatkozó szabályozás

A polgármesteri (körjegyzőségi) hivatal szervezeti és működési szabályzatának elfogadásával kapcsolatban hangsúlyozni szükséges, hogy **a szabályzat jóváhagyása a 2008. évi CV. törvény** már hivatkozott 8. § (2) bekezdés a) pontja és az (1) bekezdés c) pontja **értelmében a képviselő-testület(ek) mint irányító szerv(ek) hatáskörébe tartozik**. A hivatali SZMSZ tehát képviselő-testületi jóváhagyást igényel, melynek formája a képviselő-testületi határozat.

A polgármesteri hivatalon belüli szervezeti egységek tekintetében a gazdasági szervezet esetében kötelező az ügyrend megalkotása, míg más egységek tekintetében az ügyrend elfogadása nem szükségszerű. Mind a gazdasági szervezet, mind az egyéb szervezeti egységek ügyrendjét a jegyző, mint a költségvetési szerv vezetője – egyben a szervezeti egységek feletti közvetlen jogköröket gyakorló személy – készíti el és adja ki.

A polgármesteri hivatal SZMSZ-e önálló képviselő-testületi határozat, ezért **nem lehet a képviselő-testület által rendelettel elfogadott önkormányzati SZMSZ melléklete**. A hivatali SZMSZ a rendelet függelékékként kezelhető.

A jegyző által kiadott ügyrend/ügyrendek nem igényelnek képviselő-testületi jóváhagyást, ezért – a hatáskör-elvonás tilalmára tekintettel – nem képezhetik sem a rendelet, sem a képviselő-testületi határozat mellékletét. Célszerű az ügyrendet a polgármesteri hivatal – testületi határozattal elfogadott – SZMSZ-éhez függelékként csatolni.

Készítette:

Dr. Csongrádi Helga

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

A Közbeszerzések Tanácsa útmutatója a helyi önkormányzati költségvetési szervek beszerzéseiről

(K.É. 2010. évi 24. szám; 2010. február 26.)

A Közbeszerzések Tanácsa a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 379. §-a (2) bekezdésének k) pontjában foglalt hatáskörében a Kbt. alkalmazásának tapasztalatai alapján az alábbi útmutatót bocsátja ki.

I. A helyi önkormányzati költségvetési szervek Kbt. alanyi hatálya alá tartozásának megítélése

1. A Kbt. 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezetek beszerzéseik vonatkozásában visszerthes szerződéseik megkötése céljából a Kbt. szabályai szerint kötelesek eljárni megadott tárgyú és értékű beszerzéseik megvalósítása érdekében, feltéve, hogy a beszerzés nem tartozik a Kbt.-ben meghatározott kivételek körébe.

A Kbt. 22. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerint ajánlatkérőnek minősülnek – többek között – a helyi önkormányzatok, és a helyi önkormányzati költségvetési szervek.

A **költségvetési szerv** fogalmát a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló **2008. évi CV. törvény** (a továbbiakban: Kt.) 1. §-a határozza meg. Eszerint a költségvetési szerv az államháztartás részét képező, e törvény szerint nyilvántartásba vett olyan jogi személy, amely jogszabályban meghatározott és az alapító okiratban rögzített állami, illetve önkormányzati feladatokat (a továbbiakban együtt: közfeladat) közérdekből, alaptevékenységként, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelmények és feltételek alapján, jogszabályban meghatározott szerv vagy személy irányítása vagy felügyelete mellett, az alapító okiratban megjelölt működési körben közfeladat-ellátási kötelezettséggel, éves költségvetéséből vagy költségvetési keretéből gazdálkodva végez.

A helyi önkormányzatokról szóló **1990. évi LXV. törvény** (a továbbiakban: Ötv.) 1. §-ának (1) bekezdése szerint a község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye önkormányzata (a továbbiakban: **helyi önkormányzat**) a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi érdekű közügyekben (a továbbiakban: helyi közügy) önállóan jár el.

A fentiekre tekintettel a Kt. 2. §-a (1) bekezdésének b)-d) pontjai határozzák meg a releváns költségvetési szerveket (illetve alapító szervüket), amelyek az így alábbiak lehetnek:

- **helyi önkormányzati költségvetési szerv**, amelyet a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, a többcélú kistérségi társulás alapíthat;
- **helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv**, amelyet külön törvény alapján a települési, a területi kisebbségi önkormányzat, valamint a települési vagy a területi kisebbségi önkormányzat jogi személyiségű társulása alapíthat;
- **országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv**, amelyet külön törvény alapján az országos kisebbségi önkormányzat, valamint az országos kisebbségi önkormányzat jogi személyiségű társulása alapíthat.

A Kt. hivatkozott rendelkezéseit kiegészíti az államháztartás működési rendjéről szóló **292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Ámr.) 8. §-ának (3) bekezdése, amely szerint a helyi önkormányzati és helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szervek

- a) a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi önkormányzat gazdálkodásának végrehajtó szerve (a főpolgármesteri hivatal, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a körjegyzőség, a társult képviselő-testület hivatala (a továbbiakban együtt: önkormányzati hivatal));
- b) a többcélú kistérségi társulás önálló munkaszervezete;
- c) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, a többcélú kistérségi társulás, továbbá a helyi kisebbségi önkormányzat, valamint a helyi kisebbségi önkormányzat jogi személyiségű társulása által alapított – az a)-b) pontban nem említett – költségvetési szervek.

Előzőeken túl a Kbt. 4. §-ának 10. pontja rögzíti, hogy a Kbt. alkalmazásában mely szervezetek, intézmények minősülnek helyi önkormányzati költségvetési szervnek. Eszerint **helyi önkormányzati költségvetési szerv**: a (fő)polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a körjegyzőség, a közös képviselő-testület hivatala, valamint a helyi önkormányzat képviselő-testületének felügyelete alá tartozó egyéb költségvetési szerv, ideértve a hatósági igazgatási, intézményi és egyéb igazgatási társulást is.

A költségvetési szervezetek működésének és gazdálkodásának részletes szabályait a Kt., az Ámr., illetve az államháztartásról szóló **1992. évi XXXVIII. törvény** (a továbbiakban: Áht.) VII. fejezete tartalmazza. Mindezeket túl a Polgári Törvénykönyvről szóló **1959. évi IV. törvény** (a továbbiakban: Ptk.) 36-37. §-aiban található rendelkezések a költségvetési szervezetek működésére vonatkozóan.

A Kt. 3. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a költségvetési szerv a feladatellátáshoz gyakorolt funkciói szerint – a szakmai feladatellátás önállósága mellett – **önállóan működő és gazdálkodó** költségvetési szerv vagy **önállóan működő** költségvetési szerv.

A Kt. 18. §-ának (1) bekezdése értelmében az **önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv** saját költségvetéssel rendelkezik, önálló gazdálkodási jogköre és felelőssége van. Alaptevékenységét önállóan látja el azzal, hogy ezen belül kormányrendeletben foglaltak szerint gondoskodik fizikai (technikai) segítő feladatai ellátásáról, illetve rendelkezhet pénzügyi és számviteli szervezeti egységgel.

A Kt. 18. §-ának (2) bekezdése értelmében az **önállóan működő költségvetési szerv** elsősorban szakmai célú költségvetési keretekkel rendelkezik, amelyek felett kötelezettségvállalási, teljesítésigazolási joggal és felelősséggel bír. A szakmai alapfeladata ellátásához szükséges szakmai szervezeti egységgel (egységekkel) rendelkezik; ezenkívül egyes adminisztratív, szellemi támogató feladatokat is – e célt szolgáló külön szervezeti egység nélkül – elláthat.

A Kt. 18. §-ának (3) bekezdése szerint a költségvetési szervezet az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint kell az alapító (irányító) szervnek – az alaptevékenysége jellegére, valamint közvetlen szellemi támogató és fizikai (technikai) segítő feladatellátási igényére, a vezető felelősségére, a szervezet méretére (létszám, kiadás, vagyon), méretgazdaságosságára és struktúrájára, teljesítményére, forrásszerkezetére figyelemmel – besorolnia.

A fentiekre tekintettel az Ámr. 9. §-ának (2) bekezdése szerint **önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervnek** – az (1) bekezdésben foglalt költségvetési szerveken kívül – az a költségvetési szerv sorolható be különösen, amelynél

- a) az ellátandó feladat, szakmai tevékenységi kör összetett, és az ehhez szükséges működési és felhalmozási előirányzatokkal saját költségvetésében rendelkezik,
- b) jelentős terjedelmű és összetett gazdálkodási feladatokat lát el,
- c) a foglalkoztatottak száma és a munkamegosztás szervezeti egységekre való tagozódást igényel,
- d) a feladatellátásban országos, regionális, megyei vagy egyéb, a településinél nagyobb területi jellegű illetékességgel jár el, vagy
- e) a szolgáltatás terjedelme, az ellátottak száma, az ügyfélforgalom volumene, az alaptevékenység ellátását támogató szellemi és fizikai (technikai) tevékenységet végző szervezeti egységek működtetése e besorolást indokolja.

Az Ámr. 9. §-ának (3) bekezdése szerint továbbá **önállóan működő költségvetési szervnek** az a költségvetési szerv sorolható be különösen, amely

- a) kizárólag szakmai szervezeti egységekre tagozódik, ideértve a jogszabályban szakmai alapfeladat-ellátásként megjelölt fizikai (ellátó) tevékenységeket is, és szakmai alaptevékenysége nem eszközigenyes, vagy
- b) a szellemi, fizikai (technikai) támogató funkciókat ellátók száma külön szervezeti egység létrehozását nem igényli, e funkciók más költségvetési szerv által hatékonyan, gazdaságosan elláthatók.

Az Ámr. 9. §-a (1) bekezdésének e)-g) pontjai alapján, ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, **az önkormányzati hivatal**, az országos területi hálózattal rendelkező költségvetési szerv központi szerve, valamint a többcélú kistérségi társulás önálló munkaszervezete **önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervnek minősül**.

2. A Kbt. 305. §-ának (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérőként szerződő fél köteles teljesíteni ellenszolgáltatást az ajánlattevőnek. Az ellenszolgáltatást azonban csak az a szervezet képes teljesíteni, amely az ehhez szükséges anyagi fedezet felett – az 1. pontban kifejtettekre is tekintettel – rendelkezési jogosultsággal bír. Előzőek alapján tehát **az a szervezet minősül ajánlatkérőnek, amely a Kt. és az Ámr. 1. pontban idézett rendelkezései alapján rendelkezési jogosultsággal bír azon fedezet felett, amelyből az ellenszolgáltatást teljesítik, és ebből a fedezetből az ellenszolgáltatást is teljesíti**.

Így annak eldöntéséhez, hogy a megvalósítani kívánt beszerzés tekintetében az önállóan működő és gazdálkodó önkormányzati költségvetési szerv minősül-e ajánlatkérőnek, vagy az önállóan működő önkormányzati költségvetési szerv, azt szükséges megvizsgálni, hogy mely szervezet bír rendelkezési jogosultsággal az adott pénzügyi fedezet felett, illetőleg mely szervezet teljesíti abból az ellenszolgáltatást. Ennek megállapításában – a Kt., az Ámr. és az Áht. vonatkozó rendelkezésein túlmenően – segítséget nyújthat a költségvetési szerv alapító okirata is.

Amennyiben fentiek alapján az önállóan működő és gazdálkodó, illetőleg az önállóan működő költségvetési szervek (valamennyi, vagy egyes) saját előirányzataik felett rendelkezési jogosultsággal bírnak, illetve ezen előirányzatok keretei között önállóan vállalhatnak kötelezettséget és köthetnek szerződést, az e fedezet terhére megvalósított beszerzések tekintetében az önállóan működő és gazdálkodó, illetőleg az önállóan működő költségvetési szervek Kbt. szerinti ajánlatkérői minősége megállapítható.

Az a körülmény, hogy adott esetben az önállóan működő költségvetési szerv kötelezettségvállalásai, szerződéskötései vonatkozásában az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervnek ellenjegyzési jogosultsága van, nem befolyásolja az önállóan működő költségvetési szerv ajánlatkérői minőségének fennállását.

3. Amennyiben adott szervezet megállapítja, hogy a Kbt. alanyi hatálya alá tartozik a Kbt. 18. §-ának (1) bekezdése alapján köteles erről – a törvény hatálya alá kerülésétől számított 30 napon belül – a Közbeszerzések Tanácsát értesíteni.

4. A Kbt. 17/B. §-ának (1) bekezdése alapján az általa irányított szervezetek vonatkozásában a helyi önkormányzat jogosult **a közbeszerzéseket összevontan, helyben központosítva lefolytatni.**

Ebben az esetben a helyi önkormányzatnak a közbeszerzés helyben történő központosításáról az önkormányzati rendeletet kell alkotnia, amelyben – többek között – kijelöli a helyben központosított közbeszerzés keretében **ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított** szervezetet, illetőleg meghatározza a helyben központosított közbeszerzés szabályai szerint eljárni köteles önkormányzati költségvetési szervek körét, továbbá a többségi önkormányzati tulajdonú társaságok részére az eljáráshoz való önkéntes csatlakozás lehetőségét; valamint meghatározza a helyben központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó áruk és szolgáltatások körét (Kbt. 17/B. § (3) bekezdés a)-c) pontok).

II. Közbeszerzési eljárások előkészítése és lefolytatása (közbeszerzési szabályzat, felelősségi rend, bírálóbizottság, egybeszámítás)

1. A Kbt. 6. §-ának (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérőnek meg kell határoznia a közbeszerzési eljárásai előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét, a nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyek, illetőleg szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárásai dokumentálási rendjét, összhangban a vonatkozó jogszabályokkal. Ennek körében különösen meg kell határoznia az eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket, illetőleg testületeket.

Ugyanezen § (3) bekezdése szerint, ha az ajánlatkérő nem rendelkezik általános jellegű, az (1) bekezdésnek megfelelő közbeszerzési szabályzattal, vagy a szabályzattól – az abban meghatározott módon – való eltérés feltételei fennállnak, legkésőbb az adott közbeszerzési eljárás előkészítését megelőzően kell meghatároznia az (1) bekezdésben foglaltakat.

Fenti jogszabályhelyek értelmezése alapján valamennyi, **saját jogán ajánlatkérőnek minősülő szervezetnek – így adott esetben az önállóan működő és gazdálkodó, illetve az önállóan működő költségvetési szervnek is – külön-külön kell a Kbt. 6. §-a szerinti közbeszerzési szabályzattal rendelkeznie.**

Amennyiben tehát az 1. pontban kifejtettek alapján megállapítást nyer, hogy az önállóan működő költségvetési szerv

- saját jogán ajánlatkérőnek minősül, e szervezetnek külön közbeszerzési szabályzattal kell rendelkeznie. (Ez nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy az ajánlatkérőnek minősülő szervezet a közbeszerzési eljárásokkal összefüggő adminisztratív feladatok ellátásával lebonyolító szervezetet bízson meg, amely adott esetben egy másik költségvetési szerv is lehet.)
- nem minősül saját jogán ajánlatkérőnek, nincs akadálya annak, hogy az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv közbeszerzési szabályzata e szervezetre is kiterjedjen.

2. A közbeszerzési eljárás ajánlatkérőinek – így az önkormányzati költségvetési szerveknek is – mindenkor **a működésükre vonatkozó jogszabályi** (például: az Ötv., az Ámr., az Áht., illetőleg a vonatkozó önkormányzati rendeletek) **rendelkezésekkel összhangban kell a közbeszerzési szabályzatukat megalkotniuk**, és ennek keretein belül az ajánlatkérő nevében

a közbeszerzési eljárás eredményeként létrejövő szerződést megkötő személy/testületet megjelölniük, mint ahogy arra a Kbt. 6. §-ának (1) bekezdése is utal.

Az Áht. 100/B. §-ának (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv feladatainak ellátását (végrehajtását) szolgáló, a kiadási előirányzatokat terhelő fizetési vagy más teljesítési kötelezettség vállalása (a továbbiakban: kötelezettségvállalás) vagy ilyen követelés (bevételi előirányzat teljesítése érdekében történő) előírása – törvényben meghatározott kivétellel – a költségvetési szerv vezetőjének vagy az általa írásban megbízott személynek a hatáskörébe tartozik.

Fentiek alapján, amennyiben az önállóan működő költségvetési szerv a Kbt. alanyi hatálya alá tartozik, a közbeszerzési eljárás eredményeként létrejövő szerződést – az Áht. fenti rendelkezésével összhangban – kizárólag a költségvetési szerv vezetője, vagy az általa megbízott személy kötheti meg, így a közbeszerzési szabályzatban is csak e személy kerülhet megjelölésre.

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, eljárási rendet kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását az Áht. 88. §-ának (1) bekezdésében, illetve az Ámr. 20. §-ában meghatározottakkal összhangban.

3. A Kbt. 8. §-ának (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálására legalább háromtagú bírálóbizottságot köteles létrehozni, amely írásbeli szakvéleményt és döntési javaslatot készít az ajánlatkérő nevében a közbeszerzési eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület részére.

Fentiek alapján tehát valamennyi, **saját jogán ajánlatkérőnek minősülő szervezetnek – így adott esetben az önállóan működő és gazdálkodó, illetve az önállóan működő költségvetési szervnek is – külön-külön kell a Kbt. 8. §-ának (3) bekezdése szerinti bírálóbizottságot létrehozniuk** a működésükre vonatkozó jogszabályi (például: az Ötv., az Ámr., az Áht., illetőleg a vonatkozó önkormányzati rendeletek) rendelkezésekkel összhangban.

Amennyiben az önállóan működő költségvetési szerv nem minősül ajánlatkérőnek, a II. 1. pontban írtakkal összhangban e szerv közbeszerzései vonatkozásában az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv bírálóbizottsága jogosult lehet eljárni. Ebben az esetben azonban indokolt biztosítani az önállóan működő költségvetési szerv vezetőjének, vagy az általa kijelölt személy bírálóbizottságban való részvételének lehetőségét.

A Közbeszerzések Tanácsa felhívja a figyelmet arra, hogy tekintettel a Kbt. 8. §-ának (3) bekezdésében foglalt azon előírásra, mely szerint a bíráló bizottság feladata az írásbeli szakvélemény és döntési javaslat készítése az ajánlatkérő nevében a közbeszerzési eljárást lezáró döntést meghozó személy, vagy testület számára, a bírálóbizottság tagjai és a közbeszerzési eljárást lezáró döntést meghozó személy, illetve testület tagjai feladat- és hatáskörének el kell határolódnium és közöttük nem lehet átfedés.

4. Hangsúlyozni szükséges, hogy **az ajánlatkérőnek minősülő szervezeteknek külön kell meghatározniuk, illetőleg nyilvántartaniuk a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzéseiket.**

Amennyiben tehát az önállóan működő költségvetési szerv a Kbt. alanyi hatálya alá tartozik, az adott szervezet a saját beszerzései vonatkozásában köteles vizsgálni azoknak a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozását, e beszerzések vonatkozásában a Kbt. 40. §-a szerinti egybeszámítási feltételek fennállását, továbbá külön köteles közbeszerzési tervet (Kbt. 5. §), előzetes összesített tájékoztatót (Kbt. 42. §), illetőleg éves statisztikai összegezt (Kbt. 16. §) készíteni.

5. A beszerzések becsült értékének megállapításával, illetőleg az egybeszámítási szabályok alkalmazásával kapcsolatban hangsúlyozni szükséges, hogy azokat minden esetben adott ajánlatkérő vonatkozásában, az általa megvalósított beszerzések tekintetében kell megvizsgálni. Amennyiben tehát az önállóan működő költségvetési szerv ajánlatkérőnek minősül, az általa megvalósított beszerzések vonatkozásában kell az egybeszámítási feltételek teljesülését megvizsgálni.

Hatósági Főosztály tájékoztatói

Újabb hatósági hatáskör (ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóságok)

A megyeszékhelyek szerinti városi önkormányzatok jegyzői, valamint a körzetközponti települések jegyzői számára érdekes a 2009. október 1. napjától létező ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatósági hatáskör és annak gyakorlása, miként az a hozzánk érkező kérdésekből kitűnt.

I. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló **1993. évi LXXVIII. törvénybe (Lakástv.)** 2005-ben iktatták be az ingatlanközvetítés, ingatlanvagyon-értékelés és közvetítés című, 2006. március 31-ével hatályba lépett fejezetet. Az ebben körülírt **üzletszerű ingatlanközvetítő és az üzletszerű ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő tevékenységek** folytatását a Ket.-novellát (2008. évi CXI. törvény) hatályba léptető 2009. évi LVI. törvény kötötte **hatósági engedélyhez** – 2009. október 1. napjától kezdődően.

A Lakástv. e fejezetében, a 64/A-64/D. §§-ban olvashatók e tevékenységek gyakorlásának fő szabályai. Ezek lényege szerint e két tevékenység folytatására **engedélyt** csak természetes személy kaphat, aki nem esik a tiltó rendelkezések (64/C. § (2) bekezdés) hatálya alá, rendelkezik a külön jogszabályban (25/2008. (IV. 29.) ÖTM rendelet) meghatározott szakmai képesítéssel (64/C. § (1) bekezdés), aki büntetlen előéletű és nem áll ilyen foglalkozástól való eltiltás hatálya alatt (64/C. § (8) bekezdés) és aki tagja vagy alkalmazottja gazdálkodó szervezetnek avagy egyéni vállalkozónak, illetve egyéni vállalkozóként maga tevékenykedik.

A nevezett tevékenységeket folytató **gazdálkodó szervezet** (gazdálkodó szervezet: Ptk. 685. § c) pontja) és egyéni vállalkozó a **tevékenység folytatását bejelenteni köteles** az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóságnak (64/C. § (5) bekezdés), a bejelentéshez mellékelni kell az „ilyen tevékenységével összefüggésben keletkezett, jogerősen megállapított köztartozása” fenn nem állásáról szóló adóhatósági igazolást (vagy szerepelnie kell a köztartozásmentes adózói adatbázisban). Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 10. § (1) bekezdése szerint adóhatóság az állami adóhatóság, a vámhatóság és az önkormányzati adóhatóság (hatásköreik az Art. 72., 79., 81. §§-ban), ezért a bejelentéshez a nevezett hatóságok nemleges igazolása szükséges.

Az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóság a tevékenység folytatására engedélyt kapott természetes személyekről, illetve a bejelentést tevő gazdálkodó szervezetről (egyéni vállalkozóról) **nyilvántartást** vezet (64/D. §).

A kapcsolódó, az üzletszerűen végzett ingatlanközvetítői, valamint az üzletszerű ingatlanvagyon-értékelő és közvetítői tevékenység folytatásának feltételeiről, az eljárás részletes szabályairól szóló **31/2009. (XI. 18.) ÖM rendelet** tartalmazza a szakmai képesítés igazolásának rendjét, az engedély iránti kérelemre vonatkozó előírásokat, a bejelentési eljárást, az engedély visszavonásának lehetőségét, a nyilvántartásból való törlés eseteit. E rendelet 2009. november 26. napján lépett hatályba, rendelkezéseit az ezt követően benyújtott engedély iránti kérelmekre és bejelentésekre kell alkalmazni. A rendelet értelmében azon gazdálkodó szervezeteknek, amelyek a rendelet hatályba lépése előtt ilyen tevékenységekkel foglalkoztak és a törvényi-rendeleti feltételeknek megfelelnek, a rendelet hatályba lépésétől

számított hat hónapon belül (tehát 2010. május 26-ig) kellett megtenni bejelentésüket az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatósághoz.

Az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóságokat a 2009. október 3. napján hatályba lépett **217/2009. (X. 2.) Korm. rendelet jelöli ki.**

Az itt említett üzletszerű ingatlanközvetítői, illetőleg ingatlanvagyon-értékelő és közvetítői tevékenység tekintetében **ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóság** a megyeszékhely szerinti városi önkormányzat jegyzője (Pest megyében a megyei önkormányzat főjegyzője, Budapesten a Fővárosi Önkormányzat Főjegyzője). Az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatósági eljárásban a jegyző, illetve a főjegyző **a megye**, illetve a főváros **területére kiterjedő illetékességgel** jár el.

II. A társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvényben (a továbbiakban: Ttv.) szintén a 2009. évi LVI. törvény módosította a társasházkezelésre, ingatlankezelésre vonatkozó szabályokat 2009. október 1-jei hatályba lépéssel.

A törvény 52-53. §-ai az **üzletszerű társasházkezelői, illetve az üzletszerű ingatlankezelői tevékenységet** szabályozzák. E tevékenységeket az a természetes személy folytathatja, aki rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott (itt is a 25/2008. (IV. 29.) ÖTM. rendelet) szakmai képesítéssel (Ttv. 54. § (1) bekezdés), nem esik a tiltó rendelkezések (Ttv. 49. §) hatálya alá, továbbá személyes közreműködést végző tagja, alkalmazottja gazdálkodó szervezetnek, egyéni vállalkozónak, illetve egyéni vállalkozóként maga végzi ezeket. Mindkét tevékenységet **be kell jelenteni** az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóságnak.

Ugyancsak köteles **bejelentést** tenni a tevékenység folytatásáról a gazdálkodó szervezet (egyéni vállalkozó) (Ttv. 54. § (2) bekezdés).

Az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóság a tevékenység végzésére jogosult, bejelentést tevő személyekről, illetve gazdálkodó szervezetekről **nyilvántartást vezet**. A nyilvántartásba vett természetes személyeknél hatósági ellenőrzés keretében – akár a bünyügyi nyilvántartásból való adatigényléssel – ellenőrizheti, hogy büntetlen előéletűek-e, és társasház-kezelői, illetve ingatlankezelői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt állnak-e (Ttv. 54. § (3)-(4) bekezdés).

Az üzletszerűen végzett társasház-kezelői, és az üzletszerűen végzett ingatlankezelői tevékenység folytatásának feltételeiről, az eljárás részletes szabályairól szóló rendelkezéseket a 2009. november 11. napján hatályba lépett **30/2009. (XI. 3.) ÖM rendelet** tartalmazza, amelyet a hatályba lépését követően tett bejelentésekre kell alkalmazni. E rendelet a bejelentés, a hatósági ellenőrzés, a nyilvántartás rendjét szabályozza.

E tevékenységekre **ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóságként** a 217/2009. (X. 2.) Korm. rendelet a **körzetközponti feladatokat ellátó települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki**. A jegyző az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatósági eljárásban az **okmányirodák** kijelöléséről és illetékességi területéről szóló kormányrendeletben meghatározott **illetékességi területen jár el**. (A körzetközponti feladatokat ellátó önkormányzatokat és illetékességi területüket az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területükről szóló 256/2000 (XII. 26.) Korm. rendelet határozza meg.)

Érdekessége a Lakástv.-nek és a Ttv.-nek is, hogy **az „üzletszerűség” fogalmát nem határozza meg**, így ennek értelmezése, kimunkálása a jogalkalmazói gyakorlatra hárul. A

kifejezést hasonló jelentésben használó, a szolgáltatási tevékenységekről szóló 2009. évi LXXVI. törvény fogalom-meghatározása e tevékenységeknél is alkalmazhatónak látszik, eszerint az üzletszerűség a rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett végzett gazdasági tevékenységet jelenti.

Készítette:

Dr. Kenyeres Tibor
Hatósági Osztály
Kecskeméti Kirendeltség

Bontásba adhatja-e az örökös a megörökölt személygépkocsit annak átíratása nélkül?

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 33. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében a jármű új tulajdonosa az arra okot adó körülmény bekövetkeztétől számított 15 napon belül köteles bejelenteni a bejegyzésre jogosult hatóságnál a jármű tulajdonjogának változását.

Ez a kötelezettség azon örökösre is vonatkozik, aki forgalomban lévő, de roncs állapotú, lejárt műszaki érvényességű személygépkocsit kényszerül örökölni, mivel a Ptk. 674. § (3) bekezdése értelmében a személygépkocsi öröklését az örökség egészéhez képest külön nem utasíthatja vissza.

Az örökös a bejelentési kötelezettségéről általában már a hagyatéki eljárás során, a közjegyzőtől tájékoztatást kap. Ennek hiányában arról az okmányiroda által a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 76/A § (6) bekezdésének a) pontja alapján kiküldött felhívásból értesül.

Amennyiben bejelentési kötelezettségét a felhívás ellenére sem teljesíti, a jegyző a járművet a forgalomból ideiglenesen kivonja, az örököst a jármű hatósági engedélyének és jelzésének a leadására kötelezi.

Jogos az örökös igénye, hogy a megörökölt gépjárművet annak átíratása nélkül véglegesen kivonathassa a forgalomból oly módon, hogy azt – a jogerős hagyatékátadó végzés birtokában – bontási átvételi igazolás megszerzése érdekében a kijelölt bontóban leadhassa. Erre a hatályos jogszabályok lehetőséget adnak az alábbiak szerint.

A R. 76. § (1) f) pontja alapján a jármű tulajdonjogát a törzskönyv kiadásáig a jogerős hagyatékátadó végzés igazolja.

A R. 95. § értelmében a közlekedési igazgatási hatóság az ügyfél kérelmére véglegesen vonja ki a járművet a forgalomból bontási átvételi igazolás alapján.

A hulladékká vált gépjárművekről szóló 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet 8. § (1)-(2) bekezdései értelmében a gépjármű tulajdonosa köteles a forgalomból véglegesen kivonásra szánt hulladékká vált gépjárművet a bontónak átadni. Az átadás tényét igazoló bontási

átvételi igazolással történhet meg a gépjármű forgalomból történő végleges kivonásának a járműnyilvántartásba történő bevezetése.

Az idézett jogszabályok szerint **a kijelölt gépjármű bontó a jogerős hagyatékátadó végzés alapján köteles az örökagyó nevére kiállított forgalmi engedéllyel rendelkező gépjárművet az örököstől – mint tulajdonostól – átvenni és erről bontási átvételi igazolást kiadni.**

A jegyző a bontási átvételi igazolással rendelkező örökös kérelmére köteles a jármű forgalomból történő végleges kivonásáról határozni, amely felülírja a bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt korábban hozott, a jármű ideiglenes forgalomból történő kivonására irányuló határozatát.

Megjegyzendő, hogy az örökös a jármű végleges forgalomból kivonásával csak az átírási kötelezettség alól mentesül, a vagyonszerzési illetéket – melyet az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 76. § (3) bekezdése alapján az illetékes állami adóhatóság határozattal szab ki – meg kell fizetnie.

Készítette:

Dr. Molnár László
Hatósági Főosztály

Változások a jármű tulajdonjogának, illetve az üzembentartó személyének nyilvántartásba bejegyezhető változását igazoló magánokirat kötelező tartalmi elemeiben

2010. január 1-jétől teljes bizonyító erejű magánokirat szükséges az okmányirodai ügyintézéshez a gépjármű tulajdonjogában vagy az üzembentartó személyében történt változás bejelentéséhez a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 33. § (6), valamint a 304/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet (3)-(4) bekezdések rendelkezései szerint.

Az adásvételi illetve az üzembentartói szerződésnek tartalmaznia kell a Korm. rendeletben előírt alábbi kötelező tartalmi elemeket.

Jármű tulajdonjog változása esetén:

- a) a jogügylet ingyenes vagy visszterhes jellegének meghatározása;
- b) a jogügylet tárgyát képező jármű azonosító (rendszer- és gyártmány adatai);
- c) a felek természetes személyazonosító adatai (családi és utóneve; születési helye és ideje; anyja születési családi és utóneve), a személyazonosságát igazoló okmány sorszám adata, valamint lakcím adata, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megnevezése, képviselőjének adatai, székhelyének (telephelyének) címe, cégjegyzék-, illetőleg nyilvántartási száma;
- d) a járműhöz tartozó okmányok (forgalmi engedély és törzskönyv) sorszáma, az okmányok átadásának-átvételének ténye, időpontja;
- e) a járműnek a vevő birtokába kerülési időpontja;
- f) a jogügylet hatálybalépésének napja;

- g) a felek nyilatkozata, mely szerint mindkét fél teljesíti bejelentési kötelezettségét a közlekedési igazgatási hatóságnál a tulajdonjog változás hatálybalépését követő, jogszabályban meghatározott határidőn belül;
- h) a felek nyilatkozata arról, hogy ismerik a bejelentés nyilvántartásba történő bejegyzéséhez fűződő joghatásokat, valamint a bejelentés elmaradásának, illetve bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítésének jogkövetkezményeit.

Jármű üzemmentartó személyének változása esetén:

- a) a jogügylet ingyenes vagy visszterhes jellegére történő utalás;
- b) a jogügylet tárgyát képező jármű azonosító (rendszer- és gyártmány) és gyártmány adatai;
- c) a tulajdonos, az üzemmentartó, valamint az új üzemmentartó természetes személyazonosító adatai (családi és utóneve; születési helye és ideje; anyja születési családi és utóneve), a személyazonosságát igazoló okmány sorszám adata, valamint lakcím adata, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megnevezése, képviselőjének adatai, székhelyének (telephelyének) címe, cégjegyzék-, illetőleg nyilvántartási száma;
- d) a járműhöz tartozó forgalmi engedély sorszáma, az okmány új üzemmentartó részére történő átadásának-átvételének ténye, időpontja;
- e) a járműnek üzemmentartó birtokába kerülési időpontja;
- f) a jogügylet hatálybalépésének napja;
- g) a jármű tulajdonosának nyilatkozata, mely szerint a külön jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségének a közlekedési igazgatási hatóság előtt a jogügylet hatálybalépését követő 15 napon belül eleget tesz;
- h) a felek nyilatkozata, melyben kijelentik, hogy ismerik a bejelentés alapján a nyilvántartásba történő bejegyzéséhez fűződő joghatásokat, valamint a bejelentés elmaradásának, illetve bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítésének jogkövetkezményeit.

2010. július 1-jét követően a kormányrendeletben meghatározott adattartalommal rendelkező **teljes bizonyító erejű magánokirattal** – adás-vételi, vagy üzemmentartói szerződéssel – **kell igazolni a változást az okmányirodai ügyintézéskor** a gépjárműeladás tényének nyilvántartásba történő bejegyzéséhez, a tulajdonjog változás bejegyzéséhez (a jármű átírásához), és az üzemmentartó adatainak, illetve az üzemmentartó személyében történt változás bejegyzéséhez.

A kötelező tartalmi elemek hiányában 2010. július 1-jét követően nem kerülhet sor az említett változások járműnyilvántartásba történő bejegyzésére, az új törzskönyv, illetve az új forgalmi engedély kiadására.

Ez esetben a változás bejelentésére irányuló okmányirodai eljárásban az eljáró hatóság a nyilvántartásba történő bejegyzést elutasítja, egyben felszólítja az ügyfelet az e rendeletben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő teljes bizonyító erejű magánokirat benyújtására, valamint felhívja az ügyfél figyelmét a késedelmes bejelentés jogkövetkezményeire.

További információ és a kormányrendelet szerinti adattartalomnak megfelelő szerződésminták megtalálhatók és letölthetők a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának www.nyilvantarto.hu honlapjáról.

Készítette:

Dr. Molnár László
Hatósági Főosztály

Tájékoztató a kereskedelmi hatósági eljárásokban fizetendő illetékekről

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) melléklete XVII. címének 2. pontja szerint:

- üzlet működési engedélye iránti eljárás illetéke: 10.000 forint
- a működési engedélyben feltüntetett adatok módosításának illetéke (a változások számára tekintet nélkül): 3000 forint
- a működési engedélyben feltüntetett helységnév, utcanév, házszám állami vagy önkormányzati döntés alapján történő megváltoztatása, illetve a vállalkozó székhelyének, telephelyének más megye illetékességi területéhez történő csatolása miatt történő adatmódosítás: *illetékmentes*

Az Itv. 33. § (2) bekezdése 26. pontja szerint azonban tárgyánál fogva illetékmentes eljárás a közigazgatási hatóságnál nyilvántartott adatokban bekövetkezett változások jogszabályi előírás alapján, kötelező bejelentése.

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 3. § (1) és (3) bekezdései rögzítik, hogy az, aki a Magyar Köztársaság területén kereskedelmi tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a kereskedelmi hatóságnak bejelenteni, illetve, hogy külön törvény vagy eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet a közrend, a közbiztonság, az emberek, az állatok, a növények egészségének és életének védelme, a környezet védelme, közegészségügyi követelmények érvényesítése érdekében előírhatja, hogy az abban meghatározott termékek forgalmazására irányuló kereskedelmi tevékenység kizárólag az ott meghatározott hatósági engedéllyel folytatható.

A fenti törvényhely alapján tehát megkülönböztethetjük a bejelentés-köteles kereskedelmi tevékenységet, valamint működési engedéllyel rendelkező üzletben végzett kereskedelmi tevékenységet, mely tevékenységek végzésének feltételeiről a 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (R.) rendelkezik.

Bejelentés-köteles tevékenységek

A R. 6. § (1) bekezdése értelmében a kereskedő a Kertv. 3. § (1) bekezdése szerinti bejelentésének az 1. melléklet A) pontjában meghatározott adatokat kell tartalmaznia. A bejelentésről a jegyző a 2. melléklet A) pontjában meghatározott adattartalommal nyilvántartást vezet. A jegyző által vezetett nyilvántartás nyilvános, a jegyző a nyilvántartást az önkormányzat honlapján közzéteszi.

A R. 6. § (5) bekezdése alapján a kereskedő az 1. melléklet A) pontja szerinti adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul, illetve a nyitva tartási idő változását az azt megelőző öt munkanapon belül köteles bejelenteni a jegyzőnek.

A fenti jogszabályhely alapján elmondható, hogy a bejelentés-köteles kereskedelmi tevékenység vonatkozásában a R. 6. § (5) bekezdése szerinti változásnak a nyilvántartásba történő átvezetése illetékmentességet élvez, tekintettel az Itv. 33. § (2) bekezdésének 26. pontjára.

Működési engedélyhez kötött tevékenységek

A R. 9. § (1) bekezdése szerint a jegyző a működési engedély megadásával egyidejűleg az üzletet a 2. melléklet B) pontja szerint vezetett nyilvántartásba veszi és a 4. melléklet szerinti igazolást ad ki. A jegyző által vezetett nyilvántartás nyilvános, a jegyző a nyilvántartást az önkormányzat honlapján közzéteszi.

A R. 10. § (1) bekezdése szerint a kereskedő a működési engedély megadását követően az 1. melléklet B) pontjában megjelölt adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul, illetve a nyitva tartási idő változása esetén az azt megelőző öt munkanapon belül köteles bejelenteni a jegyzőnek. Ugyanezen § (2) bekezdése értelmében a jegyző az adatokban történt változást a bejelentés alapján a nyilvántartásba bejegyzi.

Amennyiben tehát a működési engedély iránti kérelem adataiban bekövetkezett változást a kereskedő bejelent a jegyzőnek a R. szerint a változást a jegyző a nyilvántartásba bejegyzi. Ha ez az eljárás nem igényli a működési engedélyről szóló igazolás módosítását, az Itv. 33. § (2) bekezdésének 26. pontja irányadó, tehát *illetékmentes*.

A R. 10. § (3) bekezdése alapján, ha a működési engedélyről szóló igazolás tartalmát is érintő adatokban történik változás, a jegyző a nyilvántartásba történt bejegyzést követően – a korábban kiadott működési engedély igazolásának bevonásával egyidejűleg – a módosított adatoknak megfelelő működési engedélyről szóló igazolást ad ki.

Tehát, amennyiben az adatváltozás miatt a jegyző a kiadott működési engedélyről szóló igazolást bevonva, a módosított adatoknak megfelelő működési engedélyről szóló igazolást ad ki, az eljárás illetéke 3000 forint, tekintettel az Itv. melléklete VII. címének 2.) pontjára.

Ezek alapján tehát, ha 2009. október 1-je után engedélyezték az üzlet működését és időközben a működési engedély iránti kérelem adataiban következik be változás, – attól függően, hogy a változás érinti-e a működési engedélyről szóló igazolás tartalmát – a jegyző által lefolytatott eljárás (a változás nyilvántartásba történő bejegyzése, illetve, ha a változás a működési engedélyről szóló igazolás tartalmát is érinti, akkor a módosított adatoknak megfelelő működési engedélyről szóló igazolást kiadása) vonatkozásában vagy az Itv. 33. § (2) bekezdésének 26. pontja szerinti mentességet, vagy az Itv. melléklete VII. címének 2) pontja szerinti illetékmértéket kell alkalmazni.

Amennyiben 2009. október 1-jét követően engedélyezték az üzlet működését, és a kereskedő a nyitva tartási idő vonatkozásában jelenti be a változást, – figyelemmel arra, hogy ez az adat nem képezi a működési engedélyről szóló igazolás tartalmát — a jegyző a változást a bejelentés alapján a nyilvántartásba bejegyzi, így ez esetben is fennállnak az Itv. 33. § (2) bekezdésének 26. pontjában írt feltételek, tehát ez a bejelentés *illetékmentes*.

Pénzügyminisztérium
Illetékek és Önkormányzati Adók Főosztálya

Területi államigazgatási szervek tájékoztatói

Szeged, 2010. június 30.

TÁJÉKOZTATÓ

a helyi iparüzési adóra vonatkozó hatáskörök önkormányzati adóhatósághoz történő visszaadásával kapcsolatban

Az Országgyűlés által a 2010. június 21-i ülésnapon elfogadott, a helyi iparüzési adóval kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi LVII. törvény rendelkezései szerint a helyi iparüzési adóval kapcsolatos feladatok 2010. június 29-ével az önkormányzati adóhatósághoz kerülnek. Így az állandó és az ideiglenes iparüzési tevékenységgel kapcsolatos valamennyi adókötelezettséget 2010. június 29-től már az önkormányzati adóhatóság(ok)hoz kell teljesíteni.

1. Bejelentési, bevallási kötelezettség, adófizetés

Az **állandó és ideiglenes jellegű iparüzési adóköteles tevékenységre vonatkozó bejelentési kötelezettséget 2010. június 29-től már ahhoz az önkormányzati adóhatósághoz** kell teljesíteni, amelynek területén az adózó székhelyet vagy telephelyet létesített, illetve amelynek területén az ideiglenes (alkalmi) jellegű iparüzési tevékenységet folytatni kívánja. Amennyiben adózó a 2010. évben akár állandó, akár ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységének megkezdését az állami adóhatósághoz már bejelentette, azonban a tevékenység befejezésének időpontja 2010. június 29-ére vagy ezt követő időpontra esik, akkor a tevékenység befejezésére vonatkozó változásbejelentést már az illetékes önkormányzati adóhatósághoz kell teljesíteni. Az állami adóhatóság tehát a június 28-án, éjfélig benyújtott (elektronikus úton továbbított, ügyfélszolgálatokon átvett, illetve postára adott) adatlapok feldolgozását végzi el, az ezt követően benyújtott adatlapokat az adózó részére küldött levéllel átteszi az illetékes önkormányzati adóhatósághoz.

Amennyiben adózó a tevékenység megkezdésére vagy befejezésére vonatkozó bejelentési kötelezettségét kívánja teljesíteni - akár állandó, akár ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységről van szó -, akkor azt szintén az illetékes önkormányzati adóhatóság(ok)nál teheti meg.

Adózó állandó és ideiglenes jellegű iparüzési adóval kapcsolatos bevallását szintén 2010. június 28-ig tudja az állami adóhatósághoz benyújtani, azaz, ha a bevallást 2010. június 28-án személyesen benyújtja, postára adja vagy elektronikus úton előterjeszti, akkor az állami adóhatóság ezen bevallásokat még feldolgozza. **Azokat a bevallásokat azonban, amelyeket 2010. június 29-én, vagy ezt követően terjeszt elő az adózó (akár elektronikus úton, akár papíralapon) az állami adóhatóság elutasítja.** Ezeknek a bevallásoknak a feldolgozása már az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozik. A bevallásokra teljesített befizetést 2010. június 29-én, vagy azt követően az önkormányzati adóhatósághoz kell teljesíteni, abban az

esetben is, ha az adózó a befizetéseivel kapcsolódó bevallást 2010. június 29-ét megelőzően adta postára, nyújtotta be személyesen vagy terjesztette elő elektronikus úton.

Ha adózó **2010. június 29-én vagy ezt követően kívánja** egy esetleg elmulasztott vagy olyan **bevallási kötelezettségét teljesíteni, amely 2010. június 29. napjánál korábbi (azt megelőző) bevallási időszakra vonatkozik, akkor is az önkormányzati adóhatósághoz kell ezeket a bevallásokat teljesíteni.** Ugyanez értendő a bevallás **önellenőrzésére** is, akkor is, ha az önellenőrzés olyan bevallásra vonatkozik, amely korábban az állami adóhatósághoz került benyújtásra. **Kivételt képez ez alól, ha az adózónak 2010. június 29-ét megelőzően az adóhivatalhoz benyújtott hibás bevallására – az adóhivatal értesítése alapján – ügynevezett „javítóbevallást” kell benyújtania.** Ebben az esetben a javítóbevallást még az állami adóhatóság dolgozza fel. Az állami adóhatóság azonban csak akkor tudja ezeket a javítóbevallásokat feldolgozni, ha „Az adóhatóság által hibásnak minősített bevallás vonalkódja” mező a „javítóbevalláson” kitöltött.

Az állami adóhatóság a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokat még befejezi. Tehát a hatályba lépést megelőzően benyújtott bejelentéseket (változásbejelentéseket) és bevallásokat feldolgozza, sőt a hibás bizonylatok javításáról is intézkedik, akkor is, ha a javítás áthúzódna a törvény hatályba lépése utáni időpontra (is).

Ugyanígy jár el **az állami adóhatóság** az iparüzési adóval összefüggésben teljesített befizetések tekintetében is: a helyi iparüzési adóval kapcsolatos adószámlára joghatályosan **a 2010. június 28-i legkésőbbi terhelési dátummal teljesített befizetéseket fogad(hat)ja el.** A postai készpénzátutalási megbízások közül azok számolhatóak el (könyvelhetőek fel) az állami adóhatóságnál befizetesként, amelyeket az adózó legkésőbb június 28-án postára ad. Az állami adóhatóság ügyfélszolgálatain, POS terminálon keresztül szintén a jelzett időpontig lehet helyi iparüzési adóra és jogkövetkezményeire fizetni, illetve a fenti időponttól az állami adóhatóság ügyfélszolgálatai már nem biztosítanak készpénzátutalási megbízást a HIPA-kötelezettségek teljesítéséhez.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2010. június 29-én és ezt követően átutalt, postára adott megbízások alapján beérkező befizetéseket az állami adóhatóság haladéktalanul „visszafordítja”, visszautalja az adózó számára. Ugyanez vonatkozik a helyi iparüzési adónemen fennálló valós túlfizetésekre is.

Ideiglenes és/vagy állandó jellegű iparüzési adót fizetni 2010. június 29-től már az önkormányzati adóhatósághoz kell. Az esetleges későbbi adóhiány, illetve az önkormányzati adóhatóság által a késedelmes fizetés miatti késedelmi pótlék felszámításának elkerülése érdekében kérjük, vegyék a leírtakat figyelembe. A fizetési kötelezettségre vonatkozó adatokat az állami adóhatóság átadja az önkormányzati adóhatóságnak, így, ha adózó 2010. június 29-től nem fizeti meg adóját vagy egyéb iparüzési adóval kapcsolatos kötelezettségét, akkor az önkormányzati adóhatóság késedelmi pótlékot számít(hat) fel rá, sőt ellenőrzési eljárás során adóhiányt is megállapít(hat). Felhívjuk a figyelmet, hogy az állami adóhatóság az önkormányzati adóhatóság(ok)nak az adózó azon adatait is átadja, hogy mely iparüzési adóval kapcsolatos fizetési kötelezettségének mióta nem tett eleget.

A hivatkozott törvény szerint **az állami adóhatóság 2010. június 29-től már nemcsak befizetést, hanem iparüzési adóval összefüggésben kiutalási és/vagy átvezetési kérelmet sem tud befogadni és teljesíteni.** Természetesen amennyiben az adózó adókötelezettségének

teljesítéseként nagyobb összeget fizetett be adószámlájára és hibás bizonylata nincs, valamint valamennyi adókötelezettségét (bevallási) teljesítette és ezt követően (valós) túlfizetése áll fenn, akkor azt az állami adóhatóság az adózónak törvényi rendelkezés alapján hivatalból kiutalja.

2. Ellenőrzési eljárások

Amennyiben adózónál a hatálybalépéskor olyan ellenőrzési eljárás van folyamatban, amely helyi iparüzési adóra (is) vonatkozik, akkor az állami adóhatóság ezen eljárást az iparüzési adó vonatkozásában is még lefolytatja, az adatokat azonban az eljárás befejezését követően átadja az illetékes önkormányzati adóhatóságnak, amely ha szükséges az eljárást továbbfolytatja, pl. a hatósági eljárásban a határozatot meghozza. Abban az esetben azonban, ha az állami adóhatóság az adóügyet 2010. június 29-ig lezárta, azaz a határozatát meghozta, úgy az adóüggyel kapcsolatos jogorvoslati eljárásokat is az állami adóhatóság folytatja le.

3. Fizetési kedvezmények, végrehajtás

2010. június 29-től a helyi iparüzési adó kötelezettségre irányuló fizetési kedvezményi (részletfizetés, fizetési halasztás, adómérséklés) kérelmet is az önkormányzati adóhatósághoz kell benyújtani. Az állami adóhatóság, a korábban hozzá benyújtott olyan fizetési kedvezményi kérelmeket, amelyekben határozathozatalra még nem került sor, átadja az önkormányzati adóhatóságnak.

2010. június 29-ével, mint határnappal az állami adóhatóság a helyi iparüzési adó tartozásokra vonatkozó adóvégrehajtási eljárás megindítására illetve folytatására sem rendelkezik önálló hatáskörrel. A végrehajtás foganatosítására az állami adóhatóságnak a folyamatban lévő ingó illetve ingatlan végrehajtással érintett ügyekben illetve a június 29-étől indítandó eljárások esetében kizárólag az önkormányzati adóhatóság ezirányú nyilatkozata, megkeresése alapján van hatásköre.

4. Előlegfizetés

A 2010. szeptember 15-én esedékes iparüzési adóelőleg már szintén az önkormányzati adóhatósághoz fizetendő.

***Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
Dél-alföldi Regionális Igazgatósága***

Információk elérhetőségekről, változásokról

Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2010. június)

<i>Település</i>	<i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i>	<i>Változás oka</i>	<i>Új jegyző neve</i>	<i>Jogviszony alapja</i>	<i>Változás időpontja</i>	<i>Megjegyzés</i>
Harkakötöny			Oltyánné Kozla Erika	megbízás	2010. július 1-jétől az önkormányzati választásokig	Kinevezett jegyző hiányában látja el a jegyzői feladatokat.
Fülöpszállás			Simon László	aljegyző	2010. július 1.	Simon László mb. jegyző 2008.07.01.-2010.06.30.

Jegyzői változások Csongrád megyében (2010. június)

<i>Település</i>	<i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i>	<i>Változás oka</i>	<i>Új jegyző neve</i>	<i>Jogviszony alapja</i>	<i>Változás időpontja</i>	<i>Megjegyzés</i>
Csongrád	Dr. Berkes István	elhalálozás	---		2010. június 21.	
Ruzsa	Lábecz László	tartós távollét	Dr. Kerekes Tibor	helyettesítés	2010. június 30.	

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter

lorincsik.peter@darkh.hu

62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

🌐 www.darkh.hu

☎ 62/562-662

📠 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu